

Cikkismertetés: Az iskolai légkör és a serdülők szocio-emocionális egészsége közötti kapcsolat

Article review: The relationship of school climate with adolescent social and emotional health

Ismertető:	Devosa Iván ¹ ✉
Ismertetett cikk:	Wong MD, Dosanjh KK, Jackson NJ, et al. The longitudinal relationship of school climate with adolescent social and emotional health. BMC Public Health. 2021 Jan 23;21(1):207. doi: 10.1186/s12889-021-10245-6
Beküldve:	2021. 02. 08.
Doi:	10.24365/ef.v62i2.5932
Kulcsszavak: Keywords:	iskolai légkör; serdülők egészsége; szocio-emocionális egészség school climate; adolescent health; social-emotional health

HÁTTÉR

Az iskola és annak légköre jelentősen befolyásolja a diákok tanulmányi eredményét, valamint a gyermekek serdülőkori fejlődését, egészségét és általános jóllétét. Jelen tanulmány azt vizsgálta, hogy az iskolai légkör hogyan korrelál a tanulók szocio-emocionális egészségi állapotával.

MÓDSZER

A kutatók az „Egyenlőtlenségek csökkentése, társadalmi és oktatási változások nyomon követése” (*Reducing Inequities Social and Educational Change Follow-up — RISE UP Study*) nevű felmérés adatait elemezték, amely 2013-tól 2018-ig gyűjtött longitudinális adatokat a Los Angeles-i középiskolások körében. Jelen tanulmány a tanulók egy részmintáját (n=1 114) elemezte. A kutatás során 9. és 11. osztályban felmérték a diákok szocio-emocionális egészségi állapotát: az önhatékonyságot, a kitartást, a depressziót, a kilátástalanságot és a stresszt (iskolai szorongás,

ill. szorongás a jövővel kapcsolatban). A tanulók 10. osztályban pedig arról számoltak be, hogy milyenek találták az iskolai légkört, azaz az iskolai környezetet (iskolai rend és biztonság), valamint a tanár–diák viszonyt (továbbtanulás támogatása és a tanárok tisztelete). A szakemberek többváltozós lineáris regressziós módszerrel vizsgálták az iskolai légkör különböző típusai (irányadó, tekintélyelvű, megengedő, gondatlan, átlagos) és a 11. osztályos szocio-emocionális egészség közötti összefüggéseket, melyeket korrigáltak a tanulók 9. osztályos szocio-emocionális állapotával, valamint a diákok és szüleik szociodemográfiai jellemzőivel.

EREDMÉNYEK

Azok a tanulók, akik úgy ítélték meg, hogy egy irányadó (nagyon erősen támogató és strukturált) értékekkel bíró iskolai környezetben voltak a 10. osztályban, magasabb szintű önhatékonyságról számoltak be ($p < 0,001$), illetve kitartásuk is nagyobb volt ($p = 0,01$). Ezen tanulók szintén kevesebb depressziós tünetet

¹ Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Kar, Kecskemét

mutattak ($p=0,008$), emellett kevésbé látták kilátástalannak a jövőt ($p=0,03$), illetve az iskolai stressz ($p=0,002$) és a jövővel kapcsolatban megjelenő stressz ($p=0,003$) is alacsonyabb mértékű volt közöttük 11. osztályos diákként.

KÖVETKEZTETÉSEK

Az iskolai légkör — különösen az irányadó értékek — szorosan kapcsolódnak a fiatalok jobb szocio-emocionális egészségéhez. A tanulók szocio-emocionális egészségének javítását célzó jövőbeli beavatkozásoknál a tanár–diák viszonyra és a tanári nevelési stílusra kellene összpontosítani.

TANULSÁGOK A HAZAI SZAKEMBEREK SZÁMÁRA

A tanulmány felhívja a magyar szakemberek figyelmét arra, hogy a szakmai továbbképzések során, a sokszor túlzott információátadás helyett komoly figyelmet kell fordítani a pedagógusok attitűdjének és nevelési stílusának formálására is. Már a tanárképzés során kiemelt helyet kell biztosítani a kommunikációs és pedagógiai képességek fejlesztésének, hiszen a tanár szerepe messze túlmutat a tananyag átadásán. A pedagógus nevelési módszere, a Pygmalion-effektus, az iskolai légkör, az intézmény elvárásai, irányadó véleménye az egyén teljes életpályáját meghatározza, hiszen a középiskola nemcsak a tanulók iskolai teljesítményét, hanem a mentális egészségi állapotát, szociális-érzelmi egészségét is jelentősen befolyásolja.